KONKURS Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
ETAP REJONOWY

KLUCZ ODPOWIEDZI

Łączna liczba punktów do uzyskania: 96

UWAGI DO OCENIANIA CAŁEGO TESTU

Uznajemy tylko poprawny zapis imion i nazwisk postaci historycznych, miejscowości oraz pojęć, ponieważ każda „literówka" powoduje, że jest popełniony błąd merytoryczny.
Udzielenie odpowiedzi błędnej, z błędem merytorycznym, niejednoznacznej, nieczytelnej, brak odpowiedzi lub brak wyboru skutkuje przyznaniem 0 punktów. Odpowiedzi są punktowane 0-1 – nie przyznajemy punktów cząstkowych.

Jeśli uczeń udzieli poprawnej odpowiedzi, ale dopisze coś dodatkowo z własnej inicjatywy, z rażącym błędem rzeczowym otrzyma za całą odpowiedź 0 pkt.
Tam, gdzie uczeń ma uzasadnić, czyli poprzeć zdanie argumentem oczekujemy odpowiedzi w formie zdania.

Zawarty w kluczu opis do zadań otwartych jest propozycją poprawnej odpowiedzi Ucznia, a fraza wytłuszczona jest wymagana dla przyznania punktu. Ukośnik / zastosowany w propozycjach odpowiedzi jest równoznaczny ze spójnikiem **lub** i oddziela dopuszczalne odpowiedzi. Dopuszczalne są inne odpowiedzi zgodne z prawdą historyczną.

Zadanie 1. (0-3 pkt); 1 punkt za każdy poprawny wybór.

Poprawne odpowiedzi to: **B, C, D.**

Zadanie 2. (0-5 pkt); 1 punkt za każdą informację. W podpunkcie A dla przyznania punktu konieczne jest słowo król oraz imię i nazwisko władcy.

A. Autorem listu jest **król Jan III Sobieski.**
B. Zwycięstwo **wojsk polskich** oraz austriackich i niemieckich **nad Turkami** (wojskami osmańskimi) **pod Wiedniem w 1683 r.**
C. Odsiecz Wiednia/wiktoria wiedeńska.

Zadanie 3. (0-10 pkt); 1 punkt za każde prawidłowe rozstrzygnięcie.

A. **- P;** B. **- P;** C. **- P;** D. **- P;** E. **- F;** F. **- F;** G. **- P;** H. **- P;** I. **- F;** J. **- P**

Zadanie 4. (0-10 pkt); Po 1 punkcie za każdą prawidłową informację.

A. 1. **Prusy Książęce nie są już lennem Polski/ podpisany jest już pokój w Oliwie, który kończy potop.**
2. **Inflanty należą do Szwecji/ utraciliśmy już ziemie wschodnie rozejmem w Andruszowie/ jest już po podpisaniu rozejmu w Andruszowie itp.**

Uwaga! Nie przyznajemy punktu za odpowiedź ruchy wojsk szwedzkich czy widoczne są bitwy z potopu lub oblężenie Częstochowy, bo uczeń powinien uzasadnić, że mapa przedstawia terytorium Polski po potopie i on widzi te zmiany terytorialne jakie zaszły w II połowie XVII w.

B. **Częstochowa, Warka, Gołąb** mogą być też inne np. **Zamość, Kraków** itp. Zgodne z prawdą **koniecznie spośród bitew zaznaczonych na mapie. Za podanie np. Oliwy czy Kiejdan punktu nie przyznajemy, bo tam były podpisywane ugody lub pokoje, a bitwa pod Oliwą to 1627 r.**

C. **Cecora.**

D. **Ziemia smoleńska,** siewierska, czernichowska**, lewobrzeżna Ukraina** z Kijowem **i Zaporoże. Na 4 punkty koniecznie wymienione powinny być główne obszary i co najmniej jeden z wymienionych pomniejszych elementów.**

Zadanie 5. (0-6 pkt); Po 1 pkt za każde prawidłowe rozstrzygnięcie.

A. – F ; B. – P; C. – P; D. – F; E. – P; F. – P.

Zadanie 6. (0-8 pkt); Po 1 punkcie za każdą prawidłową informację. Uwaga! W punkcie C punkt przyznajemy za prawidłowo napisaną nazwę, a w punkcie F za pełną datę.

A. Bogurodzica
B. Józef Wybicki
C. 1797 r. Włochy, Reggio Emilia
D. 1927 r.
E. Rota
F. 15 lipca 1910 r.

Zadanie 7. (0-4 pkt); Po 1 punkcie za każde prawidłowo wyjaśnione pojęcie. Uczestnik musi podjąć próbę wyjaśnia pojęcia pełnym zdaniem, dopuszczamy nieporadność językową, ale podanie tylko samego synonimu skutkuje brakiem punktu.

A. **Organ władzy ustawodawczej Rzeczypospolitej szlacheckiej/** parlament I Rzeczypospolitej.
B. **Prawo ustrojowe** I Rzeczypospolitej **pozwalające pojedynczemu posłowi zablokować ustawę** lub nawet zerwać obrady sejmu. **Uwaga!** Nie przyznajemy punktu za sformułowanie: każdy szlachcic mógł zerwać sejm.
C. **Związek zbrojny szlachty w celu wywalczenia celów/ przeciwko czemuś** lub w zastępstwie władzy państwowej.
D. **Dobrowolne zrzeczenie się tronu przez władcę/króla. Uwaga!** Za sformułowanie abdykacja z urzędu nie przyznajemy punktu.

Zadanie 8. (0-6 pkt); W podpunkcie A - 2 punkt za prawidłowe rozstrzygnięcie, pod warunkiem, że poprze go argumentem z odwołaniem i wyjaśnieniem I grafiki. Jeśli uczeń nie odwołuje się do grafiki, ale pisze, że I herb wskazuje, że np. walki w powstaniu toczą się na Litwie i Polsce to otrzymuje za rozstrzygnięcie i argument łącznie 1 pkt, bo polecenie mówi, aby odwołać się do obu grafik. Jeśli uczeń nie tylko odwołuje się do grafiki, ale też objaśnia, że wyraża ona niepodległe państwo polskie nawiązujące do tradycji Rzeczypospolitej Obojga Narodów **dodatkowy 1 pkt. Po odwołaniu się do drugiej grafiki (o czym mówi polecenie) i wyjaśnieniu, że przedstawia ona herb Królestwa Polskiego podległego Rosji uczeń otrzymuje czwarty punkt. Reasumując za każdą prawidłową informację 1 pkt.**
Przykładowe odpowiedzi:

A. **Herb nr I**, ponieważ **widnieje na nim dwudzielna tarcza z orłem białym i pogonią litewską zwieńczoną koroną bez znaków rosyjskich**, **co świadczy o dążeniu do niepodległego państwa polskiego – 3 pkt**. **Herb nr II przedstawia czarnego dwugłowego**

orła rosyjskiego zawierającego polskiego białego orła co oznacza **podległość Królestwa Polskiego Rosji – 1 pkt.** Łącznie 4 punkty.

B. Powstanie **wybuchło 29/30 listopada 1830 r**. i skierowane było **przeciwko Rosji/carowi. Uwaga!** Za samą datę roczną nie przyznajemy punktu. Łącznie 2 punkty.

Zadanie 9. (0-10 pkt); Po 1 punkcie za każdą informację.

A. Rząd Narodowy (jak wskazuje Manifest) zamierzał **znieść pańszczyznę i uwłaszczyć chłopów** bez odszkodowania, a szlachta miała uzyskać odszkodowanie od Rządu, **aby zachęcić chłopów do walki.** (za każdą informację 1 pkt – łącznie 3 punkty)
B. **Nie udało się zaangażować chłopów**, bo dopóki powstanie nie zwyciężyło Rząd Narodowy nie miał władzy prawnej, za to **car przeprowadził realne uwłaszczenie**. (2 punkty)
C. Walki w powstaniu miały charakter **wojny partyzanckiej** ze względu na **brak broni i olbrzymią przewagę Rosjan.**
D. Przyszłe państwo polskie miało obejmować obszar dawnej **Korony Polski, Litwy i Rusi, czyli Ukrainy** na co **wskazuje herb Królestwa Polskiego składający z trzech elementów składowych:** O**rła znaku Polski**, **Pogoni** – **znaku Litwy** i **św. Michała Archanioła** – **znaku Rusi**, opisanych także w Manifeście w słowach „*święty sztandar Orła, Pogoni i Archanioła rozwinięty*”.
Łącznie możliwe 4 punkty. 2 punkty przyznajemy za określenie obszaru przyszłego państwa polskiego oraz 2 punkty za odczytanie elementów graficznych herbu (gdy odczytanie jest kompletne). Przy brakach odpowiednio mniej, tzn. za 2 elementy – 1 pkt, za 3 elementy – 2 punkty.

Zadanie 10. (0–5 pkt); 1 punkt za prawidłowe zidentyfikowanie postaci, której dotyczy charakterystyka. W przypadku pomyłki w imieniu lub błędnego zapisu nazwiska punktu nie przyznajemy.

A. Józef Piłsudski.
B. Henryk Sienkiewicz.
C. Roman Dmowski.
D. Eugeniusz Kwiatkowski.
E. Wincenty Witos.

Zadanie 11. (0-10 pkt); Po 1 punkcie za każdą informację.

1. **Niemcy, Austro-Węgry/Austria i Włochy.**
2. **ententa.**
3. **Rosja, Francja i Anglia.**
4. **1914 r.**
5. **austriackich/austro-węgierskich i niemieckich.**

Zadanie 12. (0-3 pkt); 3 punkty za właściwy ciąg.

Ciąg C

Zadanie 13. **(0-7 pkt); 1 pkt za właściwe rozstrzygnięcie.**

A. P
B. P
C. P
D. F
E. P
F. F
G. F

Zadanie 14. **(0-5 pkt); Po 1 punkcie za każdy prawidłowy dobór informacji do postaci.**

A. – V
B. – II
C. – VI
D. – I
E. – VII

Zadanie 15. ~~**(0-8 pkt);**~~ **(0-4 pkt)*;**
1 punkt za prawidłowe wyjaśnienie pojęcia + 1 punkt za datę roczną.

A. Ustawy norymberskie – **ustawy niemieckie wymierzone przeciwko Żydom w Niemczech, które ograniczały ich prawa – 1935 r.**
B. Przewrót majowy – **zbrojny zamach stanu dokonany w Warszawie przez Józefa Piłsudskiego w 1926 r.**
~~**C.** Anschluss Austrii – **aneksja/zajęcie i włączenie Austrii do III Rzeszy/Niemiec – 1938 r.**~~
~~**D.** Polski korytarz zwany też gdańskim korytarzem – **to element żądań Hitlera wobec Polski. W propagandzie niemieckiej tak nazywano eksterytorialną autostradę, która połączyłaby Berlin z Królewcem**. Po raz pierwszy określenie to pojawiło się **w 1938 r.**~~

Łącznie w teście 96 pkt do zdobycia.

* Wojewódzka Komisja Konkursowa podjęła decyzję o anulowaniu zadań 15C oraz 15D, które nie miały odniesienia do wymagań konkursowych II etapu.